



VI

Q. D. B. V.
DISSERTATIO JURIS NATURALIS,
DEMONSTRANS

ΠΡΩΤΟΝ ΨΕΥΔΟΣ
CIRCA

PRINCIPIUM JURIS NATURÆ;
SEU
PRIMUM FALSUM SUPPOSITUM,
COMMUNITER HACTENUS RECEPTUM,
QUASI

TOTUM JUS NATURÆ
EX UNICA QUADAM PROPOSITIONE
GENERALI, OMNES RELIQUAS
LEGES NATURALES SUB SE
COMPREHENDENTE,
SIT DEDUCENDUM:

PRÆSIDE
JOANNE ERNESTO PHILIPPI,
PHIL. ET J. U. D. ADVOC. ELECT. SAXON.
IMMATIC. ET NOTAR. PUBL. CÆS. JUR.

RESPONDENTE FRATRE GERMANO,
ERNESTO GOTTLOB. PHILIPPI,
DRESDENS.
PHILOS. ET SS. THEOL. STUDIOS.

HALÆ MAGDEB. D. III. APRIL. MDCCXXXI.

LITTERIS JO. GRUNERTI, ACAD. ET SENAT. TYPOGR.

FERRILUST...
DOMINUS SAMUEL...
A COCC...
TOT...
DIRECTORI...
JOHANNES...
DOMINO SVO GRATIOSISSIMO...

HABE MAJORE D. DE ALIB. MUNDI...
HITTEB. JO. CRUNETT. ACAD. ET...
P...
P...



PERILLUSTRI, GENEROSISSIMO,
EXCELLENTISSIMOQUE DOMINO,

DOMINO SAMUELI,

S. R. I. LIBERO BARONI

A COCCEJI,

SACRAE BORUSSIARUM REGIS MAJESTATI
ET ELECTORI BRANDENBURGICO

AB INTIMI STATUS MINISTERIIS;
NEC NON A SANCTIORIBUS JUSTITIAE ET SUPREMI
PROVOCATIONUM TRIBUNALIS CONSILIIS;

PRÆSIDI

COLLEGII AULICI ET CAMERALIS, UT ET CONSISTO-
RII ELECTORALIS MARCHICI ET GALLICI,
NEC NON REFORMATI SUPREMI SENATUS
ECCLESIASTICI, GRAVISSIMO;

DIRECTORI

REGIMINIS HALBERSTADIENSIS, ET RERUM
ECCLESIASTICARUM, DIGNISSIMO;

SUPREMO CURATORI

OMNIUM REGIARUM ACADEMIARUM VIGI-
LANTISSIMO, &c. &c.

DOMINO SUO GRATIOSISSIMO,

*hasce pagellas, animo devotissimo,
dicat, dedicat, submittit,*

Præses.

* * *

REX cui curam SAPIENS supremam
Contulit nostræ FRIDERICIANÆ,
HUNC adi supplex, tenuis libelle,
Intrepido ausu.

Dic, quod insultus timeas inermis,
Provocas multos etenim, idque juste:
Ast sub ILLIUS clypeo PATRONI
Te fore tutum.

Fata dic IPSI mea, nec taceto,
Quidquid IPSIUS penetrare pectus
Possit excelsum, ut faueat petitis,
Sub REGE MITI.

* * *



Q. D. B. V.
DISSERTATIO JURIS NATURALIS,
DEMONSTRANS
ΠΡΩΤΟΝ ΨΕΥΔΟΣ
CIRCA
PRINCIPIUM JURIS NATURÆ.
CONSPECTUS

I. Præfaminis.

Lites circa Jus Naturæ, remissive tangit, §. 1.
Dissensus circa Principium ejusdem, & in quo plerique conveniant, §. 2.
Quæstio præjudicialis, hætenus intacta relicta, movetur, §. 3.
Quinam inde novus status controversæ? §. 4.
Suppositum ipsum, quod Jus Naturæ ex generali propositione sit deducendum, dicitur, esse πρῶτον ψεύδος circa Princip. Jur. Nat. §. 5.
Usus hujus disquisitionis indicatur, §. 6.
Et probatur, addita quadam episcopi, §. 7.
Transitus ad ipsam thematis tractationem, §. 8.

II. Ipsius Tractationis.

Quid communiter per Principium Jur. Nat. significetur? §. I.
Suppositum, exinde emanatum, evolvitur, §. II.
Etiam in controversis circa Principium Jur. Nat. intactum relictum est illud suppositum, §. III.
Existencia illius suppositi triplici testimonio ex Scriptoribus Jur. Nat. probatur, §. IV.
Ostenditur, quid allegati Scriptores circa Principium Jur. Nat. tacite supposuerint, §. V.
Protestatio quedam additur, & simul rationes proferuntur, ex quibus præsumi potest, allegatos auctores idem suppositum circa Princip. Jur. Nat. habuisse, §. VI.
Hoc ergo suppositum accuratius esse exami-

- examinandum, an rectum sit, nec ne, demonstratur, §. VII.
- Occasionalis causa, dubitandi de rectitudine illius suppositi, adducitur, §. VIII.
- A Matheſi, quæ hoc suppositum respuit, concluditur ad Jus Naturæ, §. IX.
- Nec obſtare, quod Jus Naturæ sit disciplina practica, monstratur §. X.
- Status controversiæ, circa suppositum illud, distincte formatur, §. XI.
- Additur quoddam monitum, & formati status controversiæ applicatur, §. XII.
- Quid sit $\pi\rho\omega\tau\omicron\nu$ $\Psi\epsilon\ddot{u}\delta\omicron\varsigma$? quid circa Juris Naturæ Principium sit $\pi\rho\omega\tau\omicron\nu$ $\Psi\epsilon\ddot{u}\delta\omicron\varsigma$? & quomodo inter se differat principii definitio arbitraria & realis, §. XIII.
- Neganti rectitudinem illius suppositi, non incumbere quidem probationem, sed affirmanti; attamen, nervus probandi falsitatem dicti suppositi quo redeat, demonstratur, §. XIV.
- Ratio 1. cur suppositum illud sit $\pi\rho\omega\tau\omicron\nu$ $\Psi\epsilon\ddot{u}\delta\omicron\varsigma$, desumitur ab inductione omnium eruditionis scientiarum, §. XV.
- Ratio 2. quia est labor affectatus & supervacaneus, talem propositionem generalem investigare; id quod & a priori demonstratur, §. XVI.
- Ratio 3. quia hæc methodus est maxime ambagiosa & multis obnoxia difficultatibus, quod insigni aliquo exemplo illustratur, §. XVII. Illustratur hæc difficultas ex hypothese Celeberr, alicujus recentioris Ecclesiæ, quæ modeste examinatur, §. XVIII.
- Ratio 4. ab impossibilitate, in concreto spectata, deducitur, §. XIX.
- Ratio 5. quia methodus illa prorsus non est tuta & sufficiens, §. XX.
- Ratio 6. quia ipsum Jus Naturæ ejusmodi obscuram regulam generalem prorsus non suppeditat, §. XXI.
- Ratio 7. quia hæc tota methodus præstat exiguum usum, §. XXII.
- Ratio 8. quia hæc methodus legis demonstrationis adversatur, & præjudicium auctoritatis fovet, §. XXIII.
- Ratio 9. quoniam illa methodus est prorsus inadæquata, §. XXIV.
- Conclusio Dissertationis, §. XXV.
- Addita sunt X. Corollaria.

§. 1.



Cum ageret, Lector Colendissime, imo Lites circa
nauseam Tibi fortassis excitaret, si quis Jus Natura-
lites, circa determinandum Juris Natu-
ræ Principium, inter eruditos, præser-
tim Puffendorffium inter, juncta ipsius
sectatorum turba, & inter ejusdem ad-
versarios, diu agitatas, hætenusque vix

sopitas, denuo movere vellet.

§. 2. Id vero ex Historia literaria constare arbitror, ho- Dissensus
diernos Juris naturalis Doctores æque minus, ac illos, qui certa- circa Prin-
mini modo dicto, vel ab hac, vel illa, parte assistendo, interfue- cipium ejus-
runt, invicem conspirare, quodnam sit Principium Juris natu- dem.
ralis; interim tamen utrosque maximam partem in eo conveni-
re, quod Principium Juris Naturæ debeat esse propositio in quo conve-
quædam unica generalis, sub qua omnes reliquæ leges Ju- veniant ple-
ris Naturæ essent comprehensæ. rique?

§. 3. Miratus autem hucusque sum, & adhuc miror, quod Quæstio præ-
Scriptores Juris naturalis de eo solummodo concertaverint inter judicialis,
se, quænam propositio sit nomine ejusmodi propositionis generalis hætenus in-
insignienda, & cur non potius quæstionem præjudicialem prius tacta relicta.
discusserint, minimum in dubium vocauerint, an ejusmodi uni-
ca generali propositione in Jure Naturæ ullatenus opus
sit, & annon e contrario optime eadem carere, adeoque ab anxio
illo studio, propositionem talem inveniendi, corroborandi, & con-
tra tela adversariorum, aliam propositionem pro universali illa
venditantium, præmuniendi, prorsus exempti esse queamus.

§. 4. Novus ergo Status Controversiæ, circa Princi- Quinam in-
pium Juris Naturæ, juxta modo propositam quæstionem præ- de novus sta-
judicialem, erit formandus, scilicet, ut jam non amplius simus tus contro-
solli- versæ?

solliciti, quænam demum propositio pro unica universali, totum Jus Naturæ complectente, sit reputanda, sed de eo dispiciamus ante omnia, an suppositum illud, quod totum Jus Naturæ unice cuidam propositioni sit includendum, sufficienti nitatur ratione.

Πρώτον ψεύ-
δος circa
Principium
Juris Natu-
ra quale sit?

§. 5. Quamvis autem metuendum mihi sit, ne forsitan & Puffendorianos, cum asseclâ, & Anti-Puffendorianos, & recentiores denique Philosophos Eclecticis, in memet concitem, si asserere non verear, absque ulla necessitate Scriptores Juris Naturæ de indaganda quadam unica propositione universali, omnes leges Juris naturalis sub se complectente, hæcenus fuisse sollicitos; fatendum tamen mihi est, ipsam inter lectionem scriptorum eristicorum, ab utraque parte editorum, hoc ipsum mihi semper visum fuisse πρώτον ψεύδος, seu primum falsum suppositum, quod ejusmodi propositio unica generalis, omnes leges Juris Naturæ continens, sit necessaria, quin potius commodissime eadem supersedere possimus.

Usus hujus
disquisitionis
indicatur,

§. 6. Pacis vero amantiſſimus, in subsequentiſſibus demonstrare allaborabo, quod, licet secundum rei veritatem utique sit πρώτον ψεύδος, si quis statuat, totum Jus Naturæ præcise ex unica quadam propositione universali esse demonstrandum, ipsa tamen mea hac de re sententia, modo prolata, sit medium efficacissimum, conciliandi invicem utrasque partes, circa Principium Juris Naturæ, seu propositionem talem descriptam, hæcenus dissentientes, & perpetuo alias dissensuras.

& probatur.

§. 7. Nam, cur sic quæso diutius alter disputaret, hanc vel illam propositionem esse unicam generalem, totum Jus Naturæ comprehendentem, alter vero aliam substitueret, priorique constantissime contradiceret, si utriusque forent convicti, Jus Naturæ æque solide, & longe facilius, demonstrari posse, quamvis non demonstratur ex unica quadam propositione generali; potius ulteriori ejusmodi propositionis investigatione prorsus non esse opus; ita ut, ratione præteriti, Scriptores Juris naturalis, qui πρώτον illud ψεύδος non-

nondum obseruarunt, & de invenienda tali propositione anxie fuerunt solliciti, excusationem mereantur; ratione futuri autem, is susciperet laborem, araneorum studio, in neclendis filis haud absimilem, qui ulterius totum Jus Naturæ ex unica deducere vellet propositione.

§. 8. Hoc igitur ipsum πρώτον ἕρῶδες circa Principium Transitus ad Juris naturalis, favente divina clementia, semotis omnium ipsam the- partium studiis & affectibus, in hac ipsa Dissertatione demon- matis tracta- strare, annitemur; eandemque animi, virtute præditi, dispositio- tionem, nem de dissentientibus sperando, in publicam arenam super hac questione, noviter emergente, & non levis momenti, cum uno- quovis descendere, non erubescemus; quum amicus sit nobis Gro- tius, Puffendorfius, Thomasius, aliique, at magis amica ve- ritas. Demonstrandum ergo nunc erit ipsum illud

ΠΡΩΤΟΝ ΨΕΥΔΟΣ

CIRCA

PRINCIPIUM JURIS NATURÆ;

SEU

PRIMUM FALSUM SUPPOSITUM,
COMMUNITER HACTENUS RECEPTUM,

QUASI

TOTUM JUS NATURÆ

EX UNICA QUADAM PROPOSITIONE GENE-
RALI, OMNES RELIQUAS LEGES NATU-
RALES SUB SE COMPREHENDENTE,

SIT DEDUCENDUM.

§. I.

Purimi, si non omnes, Doctores Juris naturalis, rem, Quid con- inter omnes quasi jam evictam, & probatione vix muniter per egentem, hactenus existimarunt, per Principium Ju- Principium ris Naturæ nihil aliud esse intelligendum, quam propo- Juris Nat. si- tionem quandam unicam generalem, sub qua omnes reli- gnificetur. quæ leges naturales essent comprehensæ. Supposuerunt ita-

B

que,

que, se ex concessis jam agere, & neminem esse iturum inficias, quin talis propositio sit necessario, in demonstratione Juris naturalis, *supponenda* & eruenda, adeoque putarunt, *in eo solum* esse operam deludendam, *quoniam* propositio pro ejusmodi universali, totum Jus Naturæ includente, adeoque pro Principio ejusdem primo, possit venditari.

§. II.

Suppositum, excinde emanatum. Huic *supposito* secure confidentes, sufficere arbitrati sunt communes Juris naturalis Doctores, si definitionem Principii Juris naturalis, dicta ratione, suppeditarent, & ne quidem operæ pretium existimarent, prius *probandi*, cur totum Jus Naturæ sit unicæ cuidam propositioni includendum, & ex ea deducendum, sed id *prorsus omitterent*, quasi satis jam constaret, & dubio omni careret, Jus Naturæ aliter nec doceri, nec existere, posse, quam *supposita* ejusmodi propositione generali.

§. III.

Etiā in controversiis asseclas, circa Principii ubi res ipsis est cum adversariis,) non de eo scrupulum *pium Jur. N.* movere, an adversæ partis socii concessuri sint, Jus Naturæ præcise ex *unica generali* propositione esse deducendum. *Supponentes* potius, quasi hoc per se sit necessarium; quæstionem illam præjudicalem, an talis propositio sit indagatu vel necessaria, vel digna, *prorsus non tangunt*, sed palæstram altercationum suarum, hoc classico dato, plerumque aperiant, quod incipiant a *definitione* Principii Juris naturalis, ubi dicunt, se per hoc nihil aliud intelligere, quam propositionem unicam generalem, omnia Juris Naturæ præcepta complectentem.

§. IV.

Existentiā illius suppositi triplici testimonio probatur. Liceat, ex magna Juris naturalis Scriptorum copia, tria tantum in medium proferre testimonia Virorum, eruditione & perspicacissimo stylo alias notissimorum.

rum. Sic 1) IOH. JACOB. A RYSEL, in libr. de *Jur. Nat. & Gent.* Lips. anno 1689. typis impresso, Cap. IV. de *fundamentali lege Jur. Nat. §. 1. pag. m. ii.* dicit: *Per legem fundamentalem (quid quæso Vir inelytus aliud putat, quam Principium Juris Naturæ?) intelligo propositionem aliquam generalem, ex qua reliquæ leges naturales tanquam conclusiones demonstrantur,* 2) Illustr. CHRIST. THOMASIVS, cujus cineres adhuc veneror, in *Institution. Jurisprud. div. L. I. Cap. IV. de interpretatione leg. div. §. 2.* asserit: *Per primum principium Juris naturalis - - (verba intermedia, huc non spectantia, omitto,) intelligitur, VEL CERTE INTELLIGI DEBET, propositio aliqua, sub qua reliqua præcepta Juris naturalis omnia, tanquam sub communi axioma comprehenduntur,* 3) Excell. JOH. LAURENT. FLEISCHER, decus nostræ Fridericianæ, in *Institut. Jur. Nat. & Gent. Cap. VI. de Principio Jur. Nat. §. 4. pag. 167.* adstruit: *Intelligimus vero per Principium Juris naturalis - - propositionem primam & generalissimam Juris Naturæ, quæ omnes propositiones legum naturalium, QUOTQUOT DARARI POSSUNT, comprehendit.*

§. V.

Sufficiant, inquam, loca, ex dictis Virorum Celeberrimorum scriptis allegata, ad id evincendum, quod *quid allegati & inclutissimi Juris naturalis Doctores id haud obscure Jur. Nat. supponere videantur, assumendam esse in Jure Naturæ certam aliquam propositionem universalem, sub qua omnia præcepta Juris naturalis, tanquam sub communi axioma, debeant esse comprehensa, & ex qua ipsa omnes leges reliquæ Juris naturalis, tanquam conclusiones, sint derivandæ, atque demonstrandæ.* At vero *neuter* dictorum Virorum eruditissimorum ejus rei mentionem injecit, multominus ibi *prius probavit,* quod, in demonstrando Jure Naturæ, necessario ad ejusmodi propositionem uniuersalem sit refugiendum, sed, quasi hoc ipsum sua jam radiaret luce, & quasi nemo hac de re esset unquam dubitaturus,

rus, quin Jus Naturæ ad unicum propositionem generalem sit reducendum, indeque demonstrandum, hujus *suppositionis* probationem silentio præterierunt, adeoque ejusdem veritatem evictam *tacite supposuerunt*.

§. VI.

*Protestatio
quædam ad-
ditur, & si-
mul rationes,
ex quibus au-
tores allega-
ti, supposi-
tum illud ha-
buisse, præ-
sumi possunt,
proferuntur.*

Quemadmodum vero mens mea profus non est, adductorum Virorum famigeratissimorum, aut ul-
lius, famam fugillare, & eosdem ex eo, quod, gratis ali-
mul rationes, quid *supposuisse*, videantur, alicujus levitatis, vel alius vitii,
incusare; ita potius, ex multitudine Doctorum Juris Na-
turæ, asserta modo dictorum Virorum, utpote testium ir-
refraganeorum, consulto studio elegi, quo, ex eorundem
unanimi testimonio, liquido appareret, perspicacissimos
adeo Juris Naturæ Scriptores hæcenus de ejus rei perscruta-
tione & examine *non fuisse sollicitos*, annon Jus Naturæ ex
solidissimis demonstrari posset rationibus, licet ex unica
præcise non deduceretur propositione generali. Hoc,
inquam, quia profus non tetigerunt, id exinde recte præ-
fundendum esse arbitror, eos *supposuisse*, ac si per se jam pa-
teret, Jus naturale rite tractari tradique non posse, quam
assumpta quadam propositione universali, omnia ejusdem
præcepta comprehendente. Si vero nec hoc *expresse* sup-
posuissent, id tamen ex silentio eorum colligi potest, acu-
tissimis ipsorum ingeniis dubium aliquod, an propositio-
ne ejusmodi generali *indigeat*, profus in mentem non ve-
nisse; quum, si ipsis incidisset, eidem procul dubio vel ob-
viam ivissent, vel ulterioris trutinæ id dignum judicassent.

§. VII.

*Hoc ergo
suppositum
est accuratius
examinan-
dum.*

Quum igitur, felici, credo, casu, circa *supposi-*
tum illud, communiter hæcenus receptum, mihi du-
bium fuerit subortum, hoc ipsum, pace tantorum Viro-
rum, qui de eo non cogitarunt, imo & omnium Juris Na-
turæ Scriptorum, quotquot eorundem vestigia sunt sequu-
ti, jam examinandum in animum induxi, an *suppositum* illud,
de

de deducendo ex unica propositione generalissima toto Jure Naturæ, *sufficienti nitatur ratione*, & adhuc magis, an refugium ad ejusmodi propositionem ita sit *necessarium*, ut totum Jus Naturæ lubrico alias niteretur fundamento, si non ex unica præcise propositione universali deducere-
tur? Hoc enim communiter Doctores Juris Naturalis, vel expresse, vel tacite, *supposuisse*, inde colligi potest, quod tanto fervore invicem disputaverint, quænam demum propositio sit pro illa unica generali, totum Jus Naturæ comprehendente, reputanda; quum sane, si secum perpendissent, *totam hanc questionem*, de investigatione propositionis alicujus universalis, totum Jus Naturæ completentis, esse magis *otiosam*, quam necessariam, temporis & operæ, in rimanda hac quæstione collocatæ, commodissime parcere potuissent.

§. VIII.

Et hic quidem *extremus labor*, quo plurimos Juris Naturæ Scriptores vidi perplexos, ut propositionem talem invenirent, & omnia Juris Naturæ præcepta inde naturali nexu, deducerent, primam mihi dedit occasionem, dubitandi, an ejusmodi laboriosissimo molimine opus esset, & annon tota Juris Naturæ scientia *salva rectaque* manere posset, licet non ex unica propositione generali singulæ ejusdem leges derivarentur. Quum enim cernerem, *nondum existere* quendam, qui, quamvis omnes contrivisset unguiculos, ut ejusmodi universalem propositionem evolveret, & contra omnes insultus muniret, immunis fuisset ab *objectionibus* adversariorum, modo hoc, modo illud, in tradita propositione desiderantium, & legem quandam naturalem, sub illa propositione non comprehensam, *instantia loco* speciose proferentium, adeoque hoc ipso subvertentium, quod posita propositio non sit ita completa, ut omnes leges naturales complecteretur: Sane oleum & operam perditam existimavi, scrupulose

Occasionis causa, dubitandi de rectitudine illius suppositi.

ejusmodi inhære meditationi, circa indagandam propositionem generalem, omni exceptione majorem, occupatæ, quæ *summos adeo Viros*, licet omnes intenderint nervos, ut certi & perpetui quid hac in re statuerent, opprobrium tandem exposuit, quod contra *regulas logicas*, propositionem specialem & incompletam pro generali & completa venditare prohibentes, peccaverint; potius via *longe facilior simpliciorque*, Jus Naturæ demonstrandi, mihi visa fuit, si, *missa omni speculatione* de propositione quadam, ex qua totum Jus Naturæ derivari posset, ea scientiam Juris naturalis tractaremus methodo, qua omnes reliquæ, etiam maxime *demonstrativæ*, eruditionis scientiæ recte tractantur, nempe pro habitu *objecti* alicujus scientiæ ad *fontem* cognitionis. Vid. Dissert. mea, *de naturali scientiarum eruditionis nexu, robore, limitibus, atque defectibus*, &c. habita Lipsiæ, anno 1723. *per tot. Sect. 1.*

§. IX.

Relatio sup-
positi illius
ad Mathesin
& Matheſeos
ad Jus Natu-
ræ.

Id mihi igitur, conferenti scientiam Juris naturalis cum aliis eruditionis partibus, primo loco in mentem veniebat, ore omnium *Mathesin* principiis niti firmissimis, & si rite intelligantur, prorsus irrefraganeis; nec tamen unquam, quantum scio, contigisse, ut quis *scientiam totam mathematicam* ex unica quadam propositione generali deducere, allaborasset; & laborem sane *supervacaneum* arbitrabar, si quis id tentare voluisset, vel adhuc vellet. Quum autem exinde deprehenderem, soliditati, atque nervo demonstrationis, in *Mathesi* nihil decedere, licet *nulla* assumeretur *propositio generalissima*, ex qua omnes reliquæ propositiones mathematicæ derivari possent, & sub ea essent comprehensæ; hæc ipsa meditatio sequenti ratiocinio anſam præbebat, nempe: Si *Mathesis*, quæ tamen est scientia, quoad *modum demonstrandi* perfectissima, non indiget propositione quadam generali, omnes reliquas propositiones mathematicas complectente, cur quæſo nobilissima,

liffima, & mathematicæ demonstrationi proxime accedens, scientia Juris naturalis non æque firmo niti posset talo; licet non singulæ ejusdem propositiones speciales ex unica derivarentur propositione?

§. X.

Objiciebam mihi quidem ipsi, Mathesin a multis *Ad objectionem* referri inter scientias *specularivas* magis, quam *præ-* nem respon-
etica. Jus Naturæ autem haberi pro disciplina *mere præ-* detur, quod
etica. Ad hanc vero objectionem in promptu menti meæ *Jus Naturæ*
 subveniebat responsio, hoc quidem assertum distincta ad- *sit disciplina*
 huc terminorum egere explicatione, quum alias *cetero sen-* *practica.*
su Mathesis disciplina practica, Jus Naturæ autem theore-
 tica dici queat; ast, posito etiam, Mathesin esse discipli-
 nam theoreticam, Jus Naturæ autem practicam, nonne
 quivis, quem ambitus totius eruditionis non prorfus fugit, largietur, præter Jus Naturæ dari disciplinas eruditio-
 nis *practicas*? At vero, nomines quæso ullam disciplinam,
 five theoreticam, five practicam, cujus totus ambitus ha-
 stenus esset unquam, ex necessitate quadam, redactus in
unicam aliquam *propositionem generalem*, & tota scientia in-
 de deducta. Cur ergo unica Juris Naturæ disciplina,
 quæ tamen inter alia præcipue monstrat, quanta morali li-
 bertate homo jure polleat, tantam coactionem ferrè de-
 beret, ut latissimus ille jurium naturalium ambitus in uni-
 cam quandam propositionem præcise esset coarctandus?

§. XI.

Equidem minime adstruere volo, Scriptores illos *Status con-*
 Juris Naturæ, qui ex unica propositione totum Jus na- *troverfia, cir-*
 turale deducere allaborarunt, adeoque nec eos, quos fu- *ca supposi-*
 pra (§. 4.) nominavi, aliquid, rationi *prorsus contrarium,* *tum illud, di-*
 tentavisse; largior potius, eos non solum hoc ipso labo- *stincte for-*
 rem suscepisse herculeum, sed & molem, atlante fere gra- *mat.*
 viorem, humeris suis sublevasse, quod, universon Jus Na-
 turæ *in unicam propositionem* redigere, fuerint annisi. Quid?
 quod,

quod, etiamsi nec hoc præstiterint, tamen conatum hujus rei, quippe optima fultum intentione, eatenus laudandum autumo; sicuti *dolendi* magis, quam *viruperandi*, sunt, quod, ex præconcepta opinione, quasi ipsum Jus Naturæ, ad sui perfectionem, unicam requireret propositionem generalem, nimium quantum semet cruciaverint, atque maceraverint, in eadem indaganda; quum, si ulla ipsis subnata fuisset dubitatio, an Jus Naturæ *angustus adeo cancellis* sit circumscribendum, certissime, pro ingenua sua indole, semet ipsos non ita adstrinxissent; At vero, salva horum Virorum auctoritate, jam de eo hic disquirendum est, totusque rei cardo eo reedit, *an per se necesse sit*, ad solidam Juris Naturæ demonstrationem, ut illud ex unica præcise derivetur propositione generali? ubi ego quidem assero, omnes eos *πρωτον ψευδος* committere, seu *falsum* assumere *suppositum*, pro vero & primo, qui *absque probatione* supponunt, quod Jus Naturæ aliter tractari non debeat, quam recepta quadam propositione generali, ita ut, si hoc omitatur, existiment, Jus Naturæ destitutum esse genuino principio demonstrationis.

§. XII.

*Additur uti-
le quoddam
monitum.*

Quamvis igitur supra (§. 5. 6.) dixerim, Viros Celeb. (§. 4.) nominatos forte idem *supposuisse*; inprimis si illustr. *Thomasi* verba, ibidem notata, secundum regulas interpretationis explicemus: quum enim citato loco (§. 4.) dicat: per primum Juris naturalis principium intelligitur, vel NB. *certe intelligi debet*, propositio aliqua, sub qua reliqua præcepta Juris Naturæ omnia, tanquam communi axiomate, comprehenduntur; id sane his verbis dixisse videtur, totum Jus Naturæ reducendum esse ad primum aliquod principium, seu propositionem aliquam, omnia Juris naturalis præcepta complectentem: attamen, quum *legisse* non meminerim, vel modo dictum Celeb. *Thomasi*, vel reliquos duos supra (§. 4.) nominatos Viros

ROS

ros Incl. *diserte* statuere, quod Jus Naturæ non rite tradi queat, nisi totum deducatur ex universali quadam propositione; etiam *cerro* adfirmare non possum, eos hancce fovere sententiam; licet jam supra (§. 6.) hanc ipsorum esse mentem, *probabiliter* ex eo collegerim, ac præsumserim, quod maxime occupati sint, in stabilienda propositione quadam, totum Jus Naturæ comprehensura, sicco autem prorsus pede transeant *questionem præjudicialem*, cur, in explicando Jure naturali, ejusmodi unica propositione opus sit. Cum iis igitur aperta hic agam fronte, qui *diserte* protestebuntur, Juri Naturæ id *proprium* esse oportere, ut ex unica quadam propositione generali, omnes leges naturales complectente, totum Jus Naturæ derivetur. His, inquam, dico in faciem, ea tamen, qua par est, modestia, hanc ipsorum assertionem, quamdiu eandem *non prius probaverint*, sed *statim* ab ipsa investigatione talis propositionis initium fecerint, esse *πρώτων ψεύδος*, seu *primum falsum suppositum*.

*Formatus
Status Con-
trouersie ap-
plicatur.*

§. XIII.

Quum enim *πρώτων ψεύδος*, in aliqua disciplina eruditionis, nihil aliud sit, quam assertum, *gratis & absque probatione*, pro vero & primo, assumptum; quo ipso evenit, ut *των ψεύδος?* conclusiones omnes, inde deductæ, ultimato eo recurrant, quod fundamentum earum sit *ficitium* aliquod *suppositum*, adeoque & ipsæ conclusiones, huic superstructæ, per se collabantur: profecto in Jure Naturæ *sedulo* cavendum est, ne *πρώτων* aliquod *ψεύδος* irreperere patiamur. Si enim ulla est scientia, in qua *nihil sine sufficientissima ratione* est statuendum, certe est scientia Juris naturalis. Quando igitur Scriptores ejusdem, anxio studio, quæruat propositionem quandam generalem, totum Jus Naturæ comprehensuram, nectamen sufficientem rationem prius suppeditant, cur ex *unica* præcise propositione illud sit deducendum, in ipso demonstrationis limine admittunt *πρώτων* aliquod *ψεύδος*;

*Quid in Fur.
Nat. sit
πρώτων
ψεύδος?*

Objectioni
cuidam re-
spondetur.

Ψεῦδος; ultimato enim gratis & absque probatione *supponunt*, Jus Naturæ destitutum fore genuino fundamento, nisi demonstraretur ex unica generali propositione, quod tamen non erat *supponendum*, sed prius demonstrandum. Unde nec dicere sufficit, definitiones notionum abstractarum esse *arbitrarias*, adeoque nil ob stare, quo minus per *Principium* Juris Naturæ denotari possit ejusmodi propositio generalis. Non enim de eo quæstio est, an vox Principii hunc significatum *admittat*, sed, si ita *arbitrarie* vox Principii definiatur, an *in re ipsa* sit fundatum, & operæ pretium, *ejusmodi Principium*, seu propositionem generalem, omnes leges naturales continentem, sciscitari, & annon potius præstet, *nullam prorsus* ejusmodi propositionem generalem adstruere, nec de ejus investigatione ullatenus esse sollicitum. Hoc vero si præstet, præstabit etiam, tribuere voci Principii ejusmodi notionem atque definitionem *realem*, quæ in re ipsa sit fundata. Vid. Corollar. V.

§. XIV.

Neganti re-
firmitatem
illius supposi-
ti, probatio
non incumbit,
sed as-
firmanti.

Quum vero in universon negaverim, quod *suppositum*, ac si Jus Naturæ ex unica generali propositione esset derivandum, sufficienti nitatur ratione (§. 12. 13.); secundum leges logicas in hac ipsa *negativa* me jure fundare, & onus probandi in affirmantem contrarium devolvere, possem, ut hic scilicet indicet *rationem sufficientissimam*, cur omnes Juris Naturæ leges ex unica generali propositione sint demonstrandæ; at vero, ne communiter receptæ sententiæ temere contradicere videar, partes probandi lubens in me suscipiam, esse scilicet merum *πρωτον ψεῦδος*, seu *primum falsum suppositum*, quod in Jure Naturæ, Principii loco, ponenda sit propositio quædam generalis, omnes leges naturales sub se comprehendens; potius ejusmodi propositione plane *non opus* esse, sed, ea prorsus seposita, Jus Naturæ nihilofecius firmissimis niti rationibus, & evidentissime demonstrari posse singulas Juris naturalis, quantum

Nervus probandi
πρωτον ψεῦδος
circa Princip.
Jur. Nat. quo
reducatur?

tum mens humana capit, leges, licet non omnes deducantur ex unica generali propositione.

§. XV.

Primo igitur loco, ex inductione omnium reliquarum eruditionis scientiarum atque disciplinarum infero, quod, quum *nulla* ex iisdem, & ne illæ quidem, quæ proprie dici possunt scientificæ, & ex firmissis rationibus demonstrari, deducantur ex *unica quadam propositione generali*, omnes speciales conclusiones illius disciplinæ comprehendente; nulla sufficiens ratio adsit, cur unice Jus Naturæ ex unica quadam propositione sit derivandum. Jam vero, brevissime enumeremus quæso, & perlustremus omnes reliquas eruditionis disciplinas; quis quæso in *Theologia*, totam Theologiam acroamaticam, vel catechetica[m], vel totam exegeticam, vel polemicam? quis theticam, vel moralem? quis totam Theologiam mysticam, asceticam, vel homileticam? quis symbolicam, vel patristicam? quis denique studium linguarum sanctarum, vel Historiæ ecclesiasticæ, demonstrat, vel demonstrandum esse putat, ex *unica quadam propositione generali*, omnes propositiones, ad illam partem Theologiæ spectantes, complectente? Quis porro in *Jurisprudentiæ* latissimo ambitu, unquam Jurisprudentiam, vel publicam, vel privatam? quis totum Jus Civile? quis Institutiones, Pandectas, Codicem, Novellas? quis totum Jus Canonicum, vel Ecclesiasticum? quis Jus feudale? quis totum Jus militare? vel camerale? vel judicarium? quis denique Jurisprudentiam legislativam, vel consultatoriam, unquam ex *unica propositione generali*, partem illam Jurisprudentiæ continente, deduxit, aut credit, opus esse, ut exinde deduceretur? Non minus, quis unquam sibi persuasum habuit, totam *Medicinam*, tum partem ejus theoreticam, e. g. quis totam Anatomiam? Botanicam? Chymiam? Pathologiam? tum practicam, e. g. quis totam Therapeuticam, vel Chirurgiam, ex *unica quadam pro-*

*Ratio i. cur
suppositum
illud sit πρῶ-
τον ἁπλῶς,
desumitur ab
inductione o-
mnium eru-
ditionis sci-
entiarum.*

positio generalis, derivandam esse? Denique, quis totam *Philosophiam*, vel singulas ejus partes, e. g. quis philosophiam instrumentalem? vel intellectualem? puta Logicam? Metaphysicam? Physicam? Mathesin (§. 9.)? Historiam? vel, quis Philosophiam moralem; e. g. Ethicam, vel Politicam, ad *unicam quandam propositionem generalem* redigendam, vel quasi ejusdem summo imperio subigendam esse, unquam cogitavit, aut necessarium esse, existimavit? Cur ergo nobilis illa atque ingenua *Juris Naturæ* scientia ita quasi manibus pedibusque ligata esse deberet, ut unica quædam propositio ipsi arctissimorum instar limitum constitueretur, extra quos ne ungem quidem latius exspatiari posset? & quum omnes reliquæ scientiæ eruditionis ea gaudeant libertate, ut quamvis æque sua habeant *peculiaris* atque *domestica* Principia, ac *Jus Naturæ*, tamen eadem non sub commune aliquod subjungentur imperium unice cujusdam propositionis; cur quæso *Jus Naturæ*, quod omnis libertatis rationalis fundamentum est, ita quasi incarcerari deberet, & quod magis, subjeci *unica cuidam propositioni generali*, quæ tamen sæpissime jam, ab adversariis, aliam propositionem ad hoc fastigium evehentibus, throno fuit dejecta, atque deturbata.

§. XVI.

Ratio 2. quia est labor affectatus & frustraneus, talem generalem propositionem investigare;

Ex dictis sicuti patet, omnes reliquas eruditas scientias *abhorre*re ab *affectata* illa & *nimis coacta* methodo, totam aliquam disciplinam ex unica quadam generali propositione deducere, intendente; unde recte concluditur, nec scientiam Juris naturalis, violentia quadam, in unice esse cogendam propositionem: ita quoque inde sponte fluit, *supervacaneum* prorsus esse ejusmodi laborem. Si enim robori, nervoque demonstrationis omnium reliquarum scientiarum, etiam earum, quæ ad *anum*, sive summum demonstrationis gradum, redigi possunt, *nil decedit*, licet non deducantur ex unica solum propositione; sane nec

nec robori scientiæ Juris naturalis aliquid decedet, etiam si ex unica illud non demonstratur propositione generali: adeoque erit *πρῶτον ψεῦδος*, si quis absque probatione *supponat*, maximum robor accedere Juri Naturæ, si id deducatur ex unica generali propositione; eandemque falsi suppositi notam incurrit hoc assertum & *hac ex ratione*, a *id quod & priori* perspicua, quia nemo inficias ibit, quod lex quæ *priori demonstratur*. dam naturalis, quæ sua natura talis est, id quoque mansura fit, licet illa sub posita propositione generali non comprehensa esset. Ergo illa propositione generali *prorsus non est opus*, quippe quæ nec conclusionem aliquam, etsi inde derivari posset, constitueret legem naturalem, nisi sua natura jam inter eas pertineret, nec hanc qualitatem ulli præcepto Juris Naturæ auferre posset, quamvis illud non ex generali assumpta propositione demonstraretur; adeoque per pronam consequentiam præstabit, mittere prorsus ejusmodi propositionem generalem, & potius *ex ipsa natura rei* demonstrare, quænam leges sint inter naturales referendæ, nec ne?

§. XVII.

Quum etiam Jus Naturæ nos obliget, ad perfectius eligendum præ imperfecto; at vero methodus *simplex & hæc methodus facilis* sua natura sit perfectior, quam ambagiosa, & summis obnoxia difficultatibus; etiam hanc illi jure merito *est maxime ambagiosa, & difficultatibus multis obnoxia.* que postponere debemus, adeoque foret *πρῶτον ψεῦδος*, si quis nihilofecius hanc illi præferendam esse, autumaret. Jam vero, quantæne ambages requiruntur, priusquam certam aliquam propositionem pro *generali*, totum Jus Naturæ comprehendente, venditare, audere possis; & si tandem in aliquam fueris prolapsus, *quotne novæ ambages faciendæ sunt, tum*, ut jus aliquod, vel officium, specialissimum Juris Naturæ, ex generali illa propositione, nexu naturali, demonstrare, *tum*, ut positam tuam propositionem contra omnes adversarios; aliam propositionem substituentes, de-

*Illustratur
hoc, insigni
aliquo exem-
plo.*

fendere, eorumque sententias refutare queas. Insigne hujus defudatissimi laboris exemplum cape ex *Institutionibus Jur. Nat. & Gent. Excell. Fleischeri* nostri, qui viam, perveniendi ad genuinum aliquod, omnique exceptione majus, Principium Juris Naturæ, ita vidit adversariis cinctam atque obsessam, ut ipsi cum *quatuor viginti* diversarum opinionum autoribus conflictus simul fuerit ineundus, & Cap. VI. Lib. I. a §. 6. usque ad §. 41. sententiæ *illæ omnes prius profligandæ*, quam ipse devenire potuerit ad *hypothesein suam*, de propositione generali, omnes propositiones legum naturalium continente, §. 43. seqq. adstruendam. Quod verò etiam hæc methodus, quæ omnia præcepta Juris naturalis ad unicum redigere propositionem generalem tentat, *extremis* infimam exposita sit *difficultatibus*, ex hoc ipso satis liquet, quod nemo hæctenus extitit, cui non fuisset contradictum, aut adhuc contradici posset, si certam aliquam propositionem pro unica generali, totum Jus Naturæ comprehendente, reputatam velit, (Vid. §. VIII)

Cur hæc methodus extremis exposita difficultatibus?

§. XVIII.

Illustratur hæc difficultas ex hypothesei Celeb. alicujus recentioris Eclectici.

Sic, quum *Vir quidam Celeberrimus*, ex recentioribus Eclecticis, rejectis *quatuor viginti* aliorum opinionibus, tandem hanc propositionem generalem formaverit; *Facienda esse, quæ hominum vitam reddunt ET MAXIME DIURNAM ET FELICISSIMAM; e contra evitanda, quæ vitam hominum infelicem reddunt, morteque accelerant*: ipse quidem *Sirbrandi* sententiam, Jus Naturæ quatuor regulis suffulcientem, ex eo rejecit, quod & hæc regulæ *multis obnoxie sint difficultatibus*: at liceat, pace *Viri inclutissimi*, ad illustranda ea, quæ §. antecedenti adstruxi, disquirere, annon & ipsa ejusdem hypothesei *multis* sit *obnoxia difficultatibus*. Mihi quidem sequentes obvenerunt: 1) dicta propositio non est *unica* quædam propositio, sed continet minimum duas: a) *facienda esse*, &c: b) *evitanda esse*, &c: adeoque continet *duo* principia relativa, non solum *unum*. 2) Si ideo

Conf. Excell. Fleischeri Instit. Jur. Nat. Lib. I. Cap. 6. §. 41. 43.

ideo propositio illa pro una quadam simplici sit habenda, quod involutæ propositiones sunt *uno sermone* invicem combinatæ, etiam *præcepta tria Triboniana* in ejusmodi unicam propositionem redigi possunt, hoc modo: *Ita honeste est vivendum, ut, nemine læso, jus suum cuique tribuatur; &* si operæ pretium esset, facile demonstrarem, tot æque, imo forte adhuc plures, conclusiones ex hac, quam illa superiori, propositione deduci posse. 3) Evidens in illa propositione non est, *quid hoc sit*, quod hominis vitam reddat maxime diurnam & felicissimam, (conf. §. 20.); ergo nec ex toto illo præcepto dijudicare poteris, an hoc vel illud redditurum sit vitam tuam felicissimam, adeoque, an faciendum sit, nec ne? Si igitur hoc ex *alio* Principio est addiscendum, quid hoc sit, per quod vita hominis reddatur maxime diurna & felicissima; quid quæso juvat *tota illa regula generalis*? & nonne hac ratione minime regula illa posita, *sed id potius* erit Principium primum, quod demonstrat, in quo summa felicitas consistat? 4) Combinatio illa verborum: ea, quæ vitam reddunt & *maxime diurnam & felicissimam*, esse facienda, videtur esse *copulativa*, hoc sensu, ut ea solum sint facienda, quæ *simul* vitam felicissimam & maxime diurnam reddant; at nonne in certis casibus præstaret vita *felicissima*, licet non foret *maxime diurna*, & vice versa, nonne conservanda est vita *diurna*, licet non sit *felicissima*, immo, nonne multa facienda sunt, licet inde vita reddatur *neque* maxime diurna, *neque* felicissima? Quomodo ergo hæc omnia ex supra posita generali propositione deducere poteris? Hinc, secundum rei naturam, ita minimum limitanda videtur illa propositio generalis, ut homo quidem, *pro statu suo, & quantum in ejus est viribus*, intendere debeat vitam & diurnam & felicissimam, attamen *sua sorte debeat esse contentus*, si vel vitam felicissimam, licet non diurnam, vel diurnam, licet non felicissimam, vel denique neque diurnam, neque felicissimam, agere possit. 5) Alterum membrum supra

pra posita propositionis erat: *evitanda esse*, quæ vitam redderent *infelicem*, & *mortem* accelerarent; at sic certe cadet officium, quod in certis circumstantiis præstet, pro Deo & patria mori, quam vitam conservare; & id insuper sequeretur, *militiam maxime evitandam esse*, quum, teste experientia, tot milites, qui in bello brachia, pedes, &c: amiserunt, vel alia ratione acerbissima fuerunt vulnerati, vitam suam reddiderint *infelicem*, adeoque merito quivis miles metuere possit, ne idem sibi contingat. 6) Quorsum tandem referendæ erunt rationes, *Jus Dei in homines* ex lumine naturæ evincentes, nisi ad Jus Naturæ? utpote quod omnis competentis juris atque obligationis rationem præbet sufficientem. At vero, quomodo *Jus Dei*, quod e. g. sit summus legislator, demonstrare ullo modo poteris ex propositione supra posita: *Facienda esse*, &c. adeoque tota illa regula non est Principium *universale*, seu, quod omnes quæstiones & partes Juris Naturæ complectitur, prout *diserte* hoc requirit Excell. *Fleischer* in *Instit. Jur. Nat. L. I. C. 6. §. 5. no. 2.* sed regula dicta, secundum hanc normam, solum erit complexus certorum officiorum. At vero officia sunt solum pars *subordinata* & *minus principalis* Juris Naturæ, quippe quod *proprie*, secundum ipsum inditum nomen, dat rationem *Juris*, toti *Nature*, tum creatæ, tum increatæ, competentis; quum nulla prorsus existeret *obligatio* moralis, si nullum existeret ens, cui competeret *jus*, obligationem hanc vel illam introducendi; adeoque ex ea solum ratione in Jure Naturæ *etiam obligationis* mentio fiat, quia quivis id *jure* agit, vel omittit, ad quod agendum, vel omittendum, est obligatus. Vides ergo, quot difficultatibus exposta semper maneat *propositio generalis*, si totum Jus Naturæ exinde sit derivandum. Nonne igitur præstaret, omnem ejusdem inveniendæ abjicere curam, ne alias hoc ipso *πρῶτον* aliquod *ψεύδος* admittamus, quasi via tortuosa, & aditu difficillima, sit præferenda viæ rectæ, planæ, & simplicis?

§. XIX.

§. XIX.

Est quoque nimia eorum de semet ipsis fiducia, qui, *Ratio 4. ab impossibilitate, in concreto spectata, deducitur.* propositionem aliquam *ita completam* sese invenisse, gloriantur, ut omnes conclusiones totius Juris Naturæ in ea complexas, & ex illa demonstrari posse, asserant. At, quomodo quæso hoc a priori sciunt, & certam hujus asserti fidem dare possunt? quum tamen nullus mortalium totum Jus Naturæ ita perfecte calleat, ut singulæ ejusdem conclusiones ipsi essent cognitæ. Quomodo ergo *tuto dicere, & demonstrare*, poteris, quod assumpta tua propositio generalis etiam illas conclusiones Juris Naturalis, quæ tibi ipsi hæctenus sunt ignotæ, complectatur? Sane, si non omnes possibiles Juris naturalis conclusiones scis, quomodo *certus* esse potes, an omnes possibiles ejusdem conclusiones sub tua, pro generali assumpta, propositione lateant? Hinc *postulatum* illud, ut Principium Juris Naturæ debeat esse talis propositio, quæ *omnes, quotquot dari possunt*, Juris naturalis complectatur, *Vid. Excell. Fleischer. Institut. Jur. Nat. Cap. VI. §. 4.* conclusiones, supponit aliquid, non quidem in abstracto, atque in *concreto impossibile*, id est, ut nullus hominum id præstare possit. Est enim idem, ac si ab arithmetico postulares, ut numerum quandam generalem, sub quo *omnes, quotquot dari possunt*, numeri essent comprehensi, in arithmetica, principii loco, poneret. Adeoque jactantia illa Scriptorum Juris Naturæ, propositionem aliquam pro *generali* totius Juris naturalis, singularumque ejusdem conclusionum, *norma* venditantium, mihi perinde videtur, ac si Mathematicus jactaret, se mensuram quandam *generalem* dolii, quod omnia dolia, quotquot jam in toto universo vino essent repleta, adæquate contineret, esse daturum. Hoc enim sicuti Mathematico actû præstare, ideo foret impossibile, quod exacta ipsum fugiat singulorum doliorum, vino jam plenorum, noticia; ita quoque *nimis audacter* Philosophus propositionem aliquam, concentum totius Juris Naturæ esse, adsereret, quum tamen singularum conclusionum, in Jure naturali per se fundatarum, non habeat cognitionem. Quid enim, si quis probationem ab ipso desideraret, ut, quum universaliter affirmet, *omnes conclusiones Juris Naturæ ex posita sua propositione deduci posse, actu illud demonstraret*, per inductionem omnium conclusionum Juris naturalis, & applicationem ad positam propositionem generalem; credo, nisi sibi met ipsi nimis sapit, fatebitur, se non

D

omnes

omnes Juris Naturæ conclusiones scire, neque in ejus viribus esse, singulas enumerare. Etiam si igitur quis haberet *persuasionem* firmissimam; quod assumpta ab ipso propositio omnes comprehendat Juris naturalis conclusiones; ingens tamen inter ipsius persuasionem, & ipsam rei demonstrationem, adhuc erit hiatus. Hinc & *suppositum* illud erit $\pi\rho\omega\tau\omicron\nu\ \psi\epsilon\upsilon\delta\omicron\varsigma$, si quis tenacissime sibi imaginetur, propositionem a se positam omnes Juris Naturæ comprehendere conclusiones; quod tamen neque per inductionem omnium Juris naturalis conclusionum, neque a priori, certo demonstrare poterit.

§. XX.

Ratio 5. quia
methodus illa
prorsus non
est tuta & suf-
ficiens.

Consideres etiam quæso *naturam* propositionis ejusmodi generalis, de qua nobis hæcenus sermo fuit; profecto enim *vix evitari* poterit, quo minus talem propositionem generalem ingrediantur termini abstracti & conceptus vagi, seu *indeterminati*; unde facile in errores dilabi poteris, si ex sola ejusmodi propositione concludere velis. Sic propositio illa Viri cujusdam Celebrissimi supra (§. 18.) memorata: *facienda ea esse, quæ vitam reddunt felicissimam*, continet terminum abstractum & vagum, sive non satis definitum, *vita* scilicet *felicissime*. Non enim in hac propositione definitur, quid per vitam felicissimam intelligatur. Si ergo alicui *hanc solum* regulam, instar *normæ* actionum suarum, præscriberes, profecto *vagus* ille *vita* felicissimæ conceptus eum seducere posset ad conclusiones falsissimas, erroresque apertissimos, ut e. g. cogitaret: O quam *felicissima* est *vita* regis, qui omnibus dominatur, nemini paret! o quam *felicissimam* igitur ageres *vitam*, si rex evadere posses! ergo *faciendum* id, quo evadas rex, adeoque *vitam* reddas *felicissimam*! Item homo voluptuosus *summam* *felicitem*, in fruitione impedita harum vel illarum voluptatum, ponit; adeoque, secundum hunc erroneum *felicitem* conceptum, multa putabit, sibi licere, imo *facienda* esse, ut sic *vitam* suam reddat *felicem*. Nec in utroque casu obstabit altera regula: *evitanda* esse, quæ *vitam* reddunt *infelicem*; is enim, qui rex evadere, vel libidines suas pro lubitu explere, optaret, nunquam sibi persuadere, se *vitam* *infelicem* redditurum, si regiam dignitatem ascenderet, vel cupiditatibus suis omnia fræna laxare posset; adeoque tota illa generalis regula, nisi *alia* adhibeat sana principia, eum non docebit, quid ipsi sit *faciendum*, *pro statu suo*, ut *vitam* reddat *felicissimam*. Est igitur $\pi\rho\omega\tau\omicron\nu\ \psi\epsilon\upsilon\delta\omicron\varsigma$, si quis putet, *sufficere* generalem quandam regulam, ad omnia Juris naturalis præcepta inde luculenter deducenda.

§. XXI.

Ratio 6. quia
ipsum Jus Na-
tura regulam
ejusmodi ob-
servari gene-
ralem prorsus
non suppedi-
tat.

Ex hoc ipso insimul pater, totam illam, & similem, *regulam generalem* non esse præceptum ipsius *Juris Naturæ*, quippe quum omnis lex debeat esse clara atque distincta, multo magis omnis lex naturæ ita in se clara esse debet, & revera est, ut *distinctissime* præcipiat, quid *faciendum* sit, quid *omitendum*; at præceptum illud superius: *ea facienda esse, quæ vitam reddunt felicissimam*, sicut & omnia similia præcepta, longo ægent commentario, & distinctiori explicatione, idemque est, ac si pater filio suo *generale præceptum* daret: *fac e*, quæ mihi sunt *gratis* sima; sane enim, si non distinctius ipsi explicaret, quid ipsi sit *gratis* simum; ex *præcepto illo solo* filius non assequeretur mentem patris, neque certo sciret, quid ipsi sit *faciendum*. Est igitur $\pi\rho\omega\tau\omicron\nu\ \psi\epsilon\upsilon\delta\omicron\varsigma$, si quis suppo-

supponat, regulam ejusmodi generalem, quam quis in cerebro suo efformavit, esse ipsius *Juris Natura præceptum*.

§. XXII.

Esse autem aliquid *πρῶτον ψεύδος*, si quis *supponat*, Jus Naturæ melius doceri non posse, quam posita aliqua, loco Principii, propositione generali, omnes regulas ejusdem speciales comprehendente; etiam ex perexiguo ejusdem usu patet. Pone enim, comprehendere; *cuinam* tamen quælo usum. erit tota illa propositio, quum neque ex sola illa generali propositione speciales Juris naturalis leges sis inventurus, nec sola ista propositio sufficiat, ad erroneas conclusiones & extrema præcavenda. Ergo usus propositionis ejusmodi generalis ille tantum erit, isque *admodum exiguus*, ut hic solum, qui distinctam legum Juris naturalis cognitionem jam habet, has, sub ejusmodi generali propositione arbitrarie complexas, sibi denuo in animum revocare, & uno quasi intuitu repræsentare, possit.

§. XXIII.

Hæc vero quam ita sese habeant, ab hac methodo *abstinentum* merito est; si quis Institutionibus suis Juris naturalis alium demum erudire velit: Ad hunc enim si dicas: *facea*, qua tuam vitam reddunt felicissimam, *legibus de- tota hæc regula* ipsi erit mysterium, & oraculum ex tripode dictum; imo, *monstrationis* quum adstruis, hancce regulam comprehendere totum Jus Naturæ, hoc *adversatur*, ipsum tuum assertum ipsi erit *inflar arvensi fidei*, quia veritatem dicti tui non statim ex terminis percipit, aut per demonstrationem ejusdem convincitur, sed æque id *supponere* tenetur, quod tu ipse absque probatione *supponis*; adeoque, licet profus non videat a priori *nexum*, quomodo posita tua propositio generalis omnes, quotquot dari possunt, leges contineat naturales, tu tamen postulas, ut, non indagata ulteriori ratione, tibi *simpliciter credere* debeat; quum tamen in Jure Naturæ nihil plane sit asserendum, quod non *in continenti* demonstretur; unde *τὸ αὐτὸς ἔφα* seu auctoritas dicentis, hic ratio sufficiens minime est, & ne quidem desiderandum, ut alter *credere* debeat, propositionem aliquam complecti totum Jus Naturæ, nisi hoc prius fuerit apodictice demonstratum: adeoque est *πρῶτον ψεύδος*, si quis absque demonstratione postulet, ut ejus posita generali propositioni fides habeatur.

§. XXIV.

Constat denique, jus & obligationem, certa relatione, esse invicem *oppo- sita*, quando scilicet alius est, qui habet *jus*, & alius, in quem cadit *obligatio*; at illa *methodus* vero duo opposita ex uno eodemque Principio deducere velle, minus *adequate est profusum*, nec *natura rei* conveniens, est. Jus enim ex natura obligantis, obligatio *inadequate*, vero ex natura obligati, *adequate* deducitur. Si vero unica solum in Jure Naturæ, loco Principii, assumatur propositio generalis; & omne jus, & omnis obligatio, inde esset deducenda. Ass, quum hoc *inadequatum* esse, modo dixerimus; minimum *duæ* generales propositiones essent assumende, quarum una contineret Principium *omnis juris*, altera vero Principium *omnis obligationis*. Est igitur *πρῶτον ψεύδος*, si quis absque probatione *supponat*, totum Jus Naturæ ex unica propositione posse deduci, quum tamen hoc ipso *erronee supponat*, jus & obligationem, licet invicem sint opposita, *adequate* ex uno eodemque Principio derivari posse.

§. XXV.

*Conclusio Dis-
sertationis.*

Repeto ergo sententiam meam, hæcenus stabilitam, esse laborem affectatum (§. 15.), supervacaneum (§. 16.), difficillimum (§. 17. 18.), impossibilem (§. 19.), minus tutum (§. 20.), cerebrinum (§. 21.), exigui usus (§. 22.), præjudicio auctoritatis subnixum (§. 23.), & inadæquatum (§. 24.), ex *unico generali propositione* totum Jus Naturæ deducere velle; adeoque *præstare*, omnes mittere speculationes & controversias, *quænam* propositio pro illa generali habenda, & Principii loco ponenda. Hac ratione spero, omnes, qui hæcenus invicem frustra certaverunt, cuiam propositioni palma sit tribuenda, iti demum conciliatum. Si vero, *Lector benevole*, scire cupias, quamnam viam, in demonstratione Juris naturalis, ego quidem credam *facilissimam*, & communi, quam hic rejeci, methodo præferendam; ejus rei tractatio hujus quidem non est loci, mentem tamen meam ex appositis, colophonis loco, *corollariis* haud obscure perspicere poteris, plenam hujus tractationis deductionem *lectionibus academicis* in Jus Naturæ, & edendæ proxima occasione *Ideæ universalis & rationalis Juris Naturæ*, germanico idiomate, sub titulo: *Grundriß des vernünftigen allgemeinen Rechts der Natur*/ concinnatæ, annuente Deo, reservaturus. Interim, L. B. vale & fave.

COROLLARIA.

I. Jus Naturæ dat sufficientem rationem *omnis* competentis juris & obligationis.

II. Jus Naturæ considerat omnes actiones, uti *natura sua* sunt, scilicet vel ut justas, vel ut injustas. Justas considerat, vel ut natura sua præceptas, vel ut in se arbitrarias.

III. Omne jus ex natura entis, cui illud tribuitur, est demonstrandum; obligatio ex natura entis obligati.

IV. Ergo *Jus Dei* ex natura Dei in Jure Naturæ (per Coroll. I.) est demonstrandum, obligatio hominis ex natura humana.

V. Nexus inter naturam entis, & jus inde deductum, est *Principium* illius Juris naturalis; eadem ratione *Principium* obligationis est nexus inter naturam entis obligati & ipsam obligationem.

VI. Jus Naturæ *nullam actionem* relinquit indeterminatam; injustas enim simpliciter prohibet; justas, si cum obligatione naturali sunt connexæ, simpliciter jubet; si vero cum obligatione naturali non sunt connexæ, & tamen in se justæ, libero hominis arbitrio simpliciter relinquit.

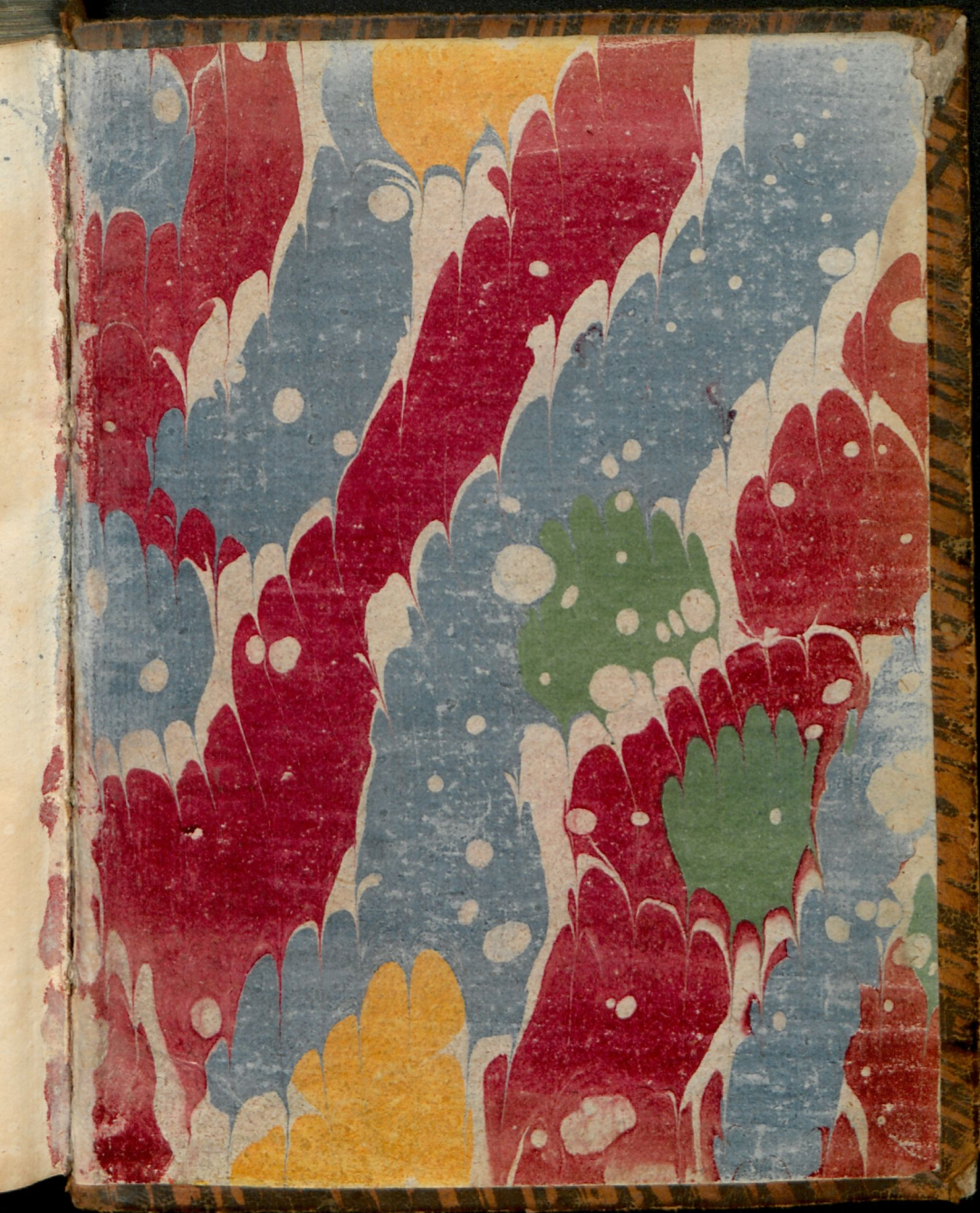
VII. Jus Naturæ nullam actionem *absolute*, sed in respectu ad certas *circumstantias*, naturam actionis constituentes, tanquam justam, vel injustam, determinat; hinc eadem actio, quæ in his vel illis circumstantiis erat Jure Naturæ licita, in aliis esse poterit ipso eodem Jure naturali prohibita.

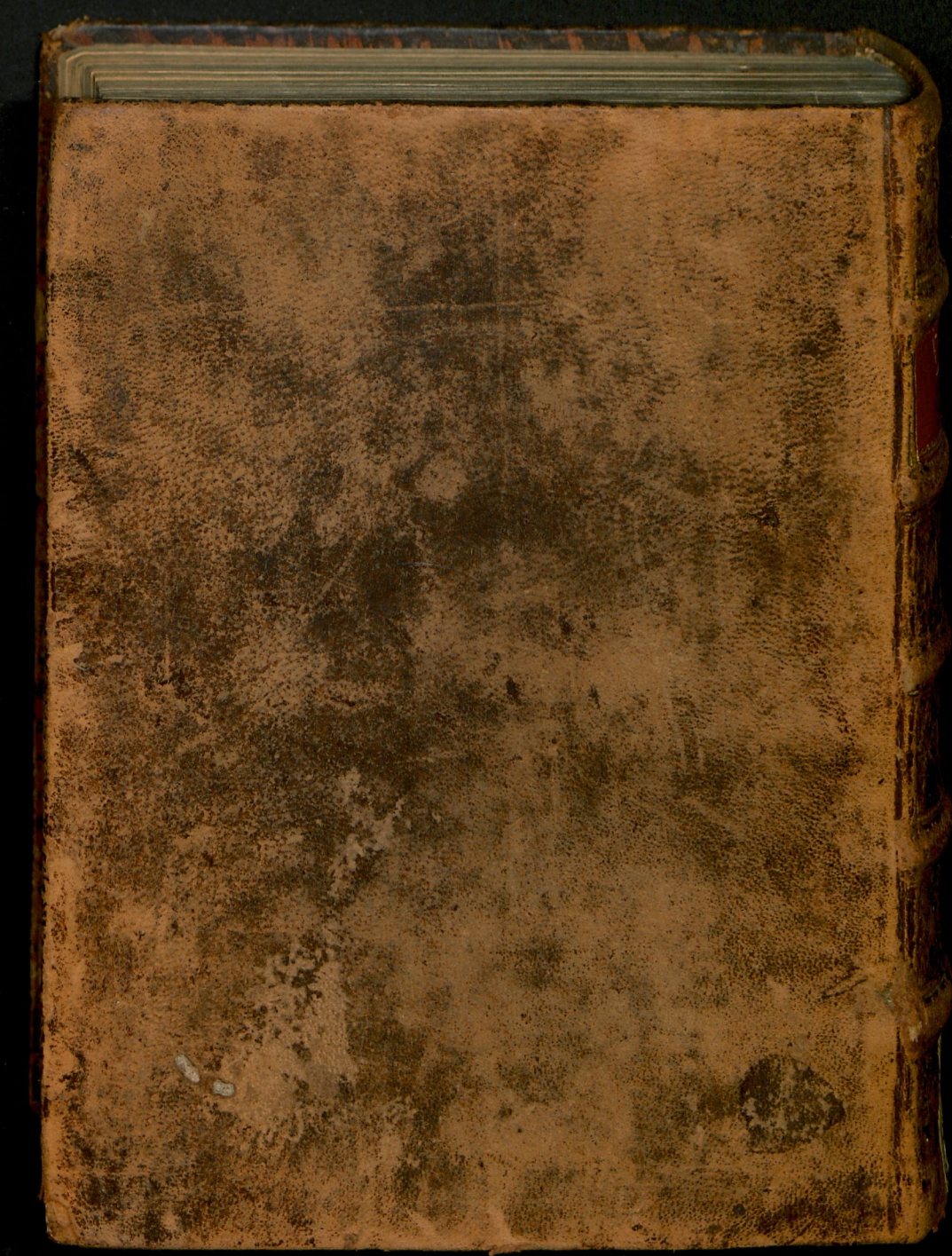
VIII. Jus naturæ humana profus non exhaurit ambitum totius Juris naturalis; adeoque nimis angustus est eorum de Jure naturali conceptus, qui eiusdem objectum unice constituunt hominem; quum tamen nemini, natura sua, majus competat jus, quam Deo: adeoque Jus Dei *primario* in Jure Naturæ sit demonstrandum, (conf. Coroll. I. & 4.)

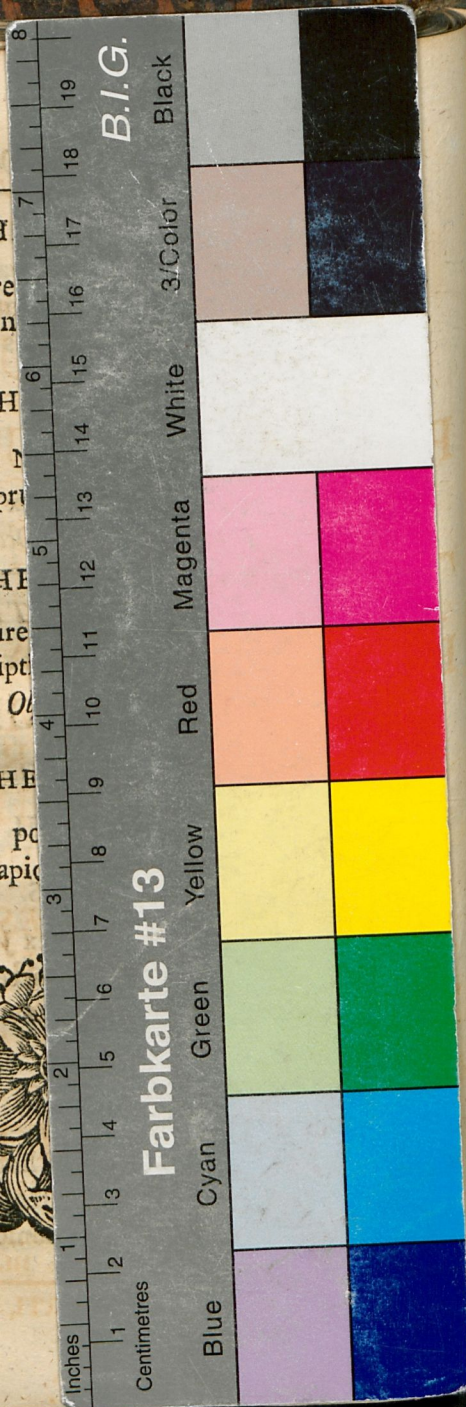
IX. Juris naturalis ambitus in se longe est latior, quam intellectus humanus, in primis post lapsum, eundem capit.

X. Omne jus Dei *positivum*, in illis circumstantiis, quibus revelatur, est simul *Jus Naturæ*, & mutata reinatura, *mutatur* Jus Naturæ.

SOLI DEO GLORIA.







VI

Q. D. B. V.
DISSERTATIO JURIS NATURALIS,
DEMONSTRANS

ΠΡΩΤΟΝ ΨΕΥΔΟΣ
CIRCA

PRINCIPIUM JURIS NATURÆ;
SEU
PRIMUM FALSUM SUPPOSITUM,
COMMUNITER HACTENUS RECEPTUM,
QUASI
TOTUM JUS NATURÆ
EX UNICA QUADAM PROPOSITIONE
GENERALI, OMNES RELIQUAS
LEGES NATURALES SUB SE
COMPREHENDENTE,
SIT DEDUCENDUM:

PRÆSIDE
JOANNE ERNESTO PHILIPPI,
PHIL. ET J. U. D. ADVOC. ELECT. SAXON.
IMMATIC. ET NOTAR. PUBL. CÆS. JUR.

RESPONDENTE FRATRE GERMANO,
ERNESTO GOTTLOB. PHILIPPI,
DRESDENS.
PHILOS. ET SS. THEOL. STUDIOS.

HALÆ MAGDEB. D. III. APRIL. MDCCXXXI.

LITTERIS JO. GRUNERTI, ACAD. ET SENAT. TYPOGR.

